

Una brúixola vivent

Dv, 4/11/2011 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

El radar busca la localització d'un objecte. Es mou per impulsos de les radiacions electromagnètiques que rep. La brúixola assenyala el nord magnètic. Els impactes poden sacsejar l'agulla imantada, però la seva funció consisteix a orientar. Dos instruments diferents que reflecteixen dues filosofies diverses. La primera va a l'encalç de les realitats canviants. La segona proporciona un punt de referència.

El cardenal Angelo Amato, en l'homilia amb motiu de la beatificació de la fundadora de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, va dir: «Beatificant la Mare Janer, l'Església veu en la nova beata una brúixola vivent, orientada vers Déu, que ens convida a viure la nostra existència cristiana en la plena confiança de la presència divina en nosaltres, en la nostra família, en la nostra societat.» La comparació em sembla real i suggestiva.

Anna Maria Janer va mantenir la brúixola orientada al nord en una època de convulsions socials i polítiques. L'any 1836, es va produir la supressió dels ordes religiosos, la confiscació de béns eclesiàstics i l'expulsió de les comunitats religioses, que van haver d'abandonar obres educatives i socials. Després de la guerra, va viure l'exili a França amb algunes companyes seves. El període entre el 1868 i el 1875 va ser dur, sagnant, revolucionari. Clausura d'obres i expulsions van anar jalonant el dramatisme d'una època sacsejada. Ella va mantenir la brúixola amb mà ferma. L'agulla imantada del seu cor seguia orientada cap a Déu, malgrat que tot convidava a oblidar-lo.

Anna Maria Janer va viure també moments delicats dins de l'Església. Amb més de cent anys de distància, el seu lideratge com a fundadora apareix com a discutible. Però en aquells moments, com ha succeït a tants altres fundadors, no ho va tenir gens fàcil. En aquestes circumstàncies, s'arriba a la conclusió que ha de morir el gra del projecte personal per obrir-se el fruit del projecte de Déu. La resistència de l'ego pot ser enorme, però Anna Maria Janer «va romandre relegada en obedient silenci i fidelitat eclesial». La pregària de Jesús cobra tota la seva vida: «Que no es faci la meua voluntat, sinó la teua.» La brúixola assenyala la voluntat de Déu, amb totes les mediacions humanes en què sol expressar-se.

Anna Maria Janer no es va tancar en ella mateixa, sinó que la seva brúixola va apuntar a l'amor essencial. Un amor gratuït, sense discriminacions, sense recerca d'afalagaments o de compensacions afectives. Només amb l'amor essencial, que és l'amor propi de Déu, es pot estimar el pròxim, el necessitat, el pobre, l'orfe, la vídua, el ferit, el desvalgut, el malalt... sense supeditar la seva actuació a raons externes al propi amor. Un amor així dura sempre. Per això es tracta d'un amor etern, característica bàsica de l'amor de Déu. La seva brúixola ens orienta a l'essencial.

Dos apunts finals. En el segle XIX, dones intrèpides i audaces van viure dintre de l'Església a Catalunya una eclosió de carismes, que van redundar en la transformació social. Valdria la pena reconèixer la seva aportació, així com descobrir noves sendes per les quals les dones d'avui puguin trobar horitzons d'entrega i de sentit. Un repte.

Felicitats a la diòcesi de la Seu d'Urgell i a les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell per aquesta beatificació. Celebrar-la a la carpa, i no a la magnífica catedral, l'única íntegrament romànica de Catalunya, no ha estat només un encert logístic sinó que ha posat en evidència el sentit pregon de la litúrgia: no fragmentar una assemblea de més de quatre mil persones, que hem vibrat a l'uníson en el misteri de Déu.